

Petycja

DANE PODMIOTU WNOSZACEGO SPRAWĘ
Imię i nazwisko/nazwa/osoba reprezentująca grupę podmiotów*: Wojciech Boruta
Miejsce zamieszkania/siedziba**:
Adres do korespondencji:
Adres e-mail:

*Jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać oznaczenie każdego z tych podmiotów oraz osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję.

**Jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać miejsce zamieszkania lub siedzibę każdego z tych podmiotów;

INFORMACJE DOTYCZĄCE PETYCJI
Adresat petycji: Szanowna Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Przedmiot petycji:

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz uchwały z dnia 18.03.2024 r., zwracamy się z prośbą dotyczącą opracowania oddzielnego rozporządzenia dla pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówek opiekuńczo-wychowawczych, domów dziecka itp.).

Głównym celem wprowadzenia nowego Rozporządzenia, jest **objęcie**

- kadry pedagogicznej dodatkiem za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach, zaś celami dodatkowymi są:
- wprowadzenie prawa do rocznego płatnego urlopu dla podratowania ich zdrowia 2 razy podczas zatrudnienia;
- wydłużenie urlopu wypoczynkowego do 35 dni;
- wprowadzenie prawa przejścia na wcześniejszą emeryturę tytułem trudnych warunków pracy;
- wycofanie wszystkim pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych premii regulaminowej 20% wchodzącej w skład ich wynagrodzenia.

Uzasadnienie:

W 2012 roku, na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 2011 roku, **uchylono przepisy Karty Nauczyciela** dotyczące pracowników publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy zostali zatrudnieni przed 1 stycznia 2004 roku.

Pracownicy wymienieni powyżej oraz osoby zatrudnione po 1 stycznia 2004 stały się pracownikami samorządowymi nieposiadającymi prawa do dodatku za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach. Zostały one nadto pozbawione wszelkich innych przywilejów zawartych w KN.

Warto podkreślić, że Karta Nauczyciela nadal obowiązuje w innych typach placówek oświatowych, takich jak specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w których praca z dzieckiem jest identyczna z wykonywaną w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W poniższej tabeli wskazano różnice między przywilejami pracowników pedagogicznych w różnych typach placówek oświatowych, którzy podlegają **Karcie Nauczyciela (Ministerstwo Edukacji Narodowej)** a pracownikami pedagogicznymi placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy stali się **pracownikami samorządowymi** podległymi Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

ANALIZA PORÓWNAWCZA PLACÓWEK

ZAGADNIENIE	PRACOWNICY PEGAGOGICZNI W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH (<i>Karta Nauczyciela</i>)	PRACOWNICY PEGAGOGICZNI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH (<i>Kodeks Pracy</i>)
CZAS PRACY	Czas pracy regulowany przez KN-pełny wymiar nie przekracza 24 godzin w tygodniu ,	Całodobowa opieka nad dziećmi od niemowląt do dorosłych, młodocianymi matkami z dziećmi, młodzieżą

		z podwójnymi postanowieniami sądu, przebywającymi w placówce siedem dni w tygodniu, także w święta. Również dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Wypełnia zadania zawarte w indywidualnym planie pracy. Praca dwuzmianowa
UPRAWNIENIA EMERYTALNE	Karta Nauczyciela zawiera przepisy dotyczące uprawnień emerytalnych nauczycieli	Pracownicy samorządowi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych korzystają z przepisów ogólnych dotyczących emerytur i rent.
URLOPY	Pracownicy pozostający pod KN- mają wydłużone urlopy wypoczynkowe, mogą też korzystać z urlopów dla podratowania zdrowia	Brak przywilejów urlopowych- wymiar urlopu jest oparty o Kodeks Pracy i wynosi maksymalnie 26 dni w roku. Ta grupa zawodowa, nie ma również możliwości korzystania z urlopów dla podratowania zdrowia, a jest bardzo narażona na ryzyko wypalenia zawodowego oraz choroby zawodowe
AWANS ZAWODOWY	Karta Nauczyciela reguluje kwestie związane z awansem zawodowym nauczycieli	Pracownicy samorządowi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych korzystają z ogólnych przepisów (ustawa oraz rozporządzenie o pracownikach samorządowych, Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) Ta grupa pracowników, nie ma sprecyzowanych przepisów awansu zawodowego. Wymienione powyżej akty prawne nie są dostosowane do faktycznych realiów pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, stąd propozycja objęcia tej grupy zawodowej oddzielnym Rozporządzeniem dostosowanym ściśle do charakteru pracy.
WARUNKI PRACY I WYNAGRODZENIE	Karta Nauczyciela określa warunki pracy, wynagrodzenie, nagrody i odznaczenia dla nauczycieli.	Pracownicy samorządowi mają warunki pracy i wynagradzanie ustalone na podstawie przepisów ogólnych (Rozporządzenie o pracownikach samorządowych)

<p>DODATEK ZA WARUNKI TRUDNE I UCIAŻLIWE</p>	<p>Występują:</p> <p>Dodatek za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach:</p> <p>Pracownicy SOSW, MOS, MOW otrzymują dodatek za pracę w trudnych i szkodliwych warunkach, za te same dzieci będące nadal <i>stricte</i> podopiecznymi placówek opiekuńczo-wychowawczych, przebywającymi na podstawie podwójnych postanowień Sądu (dzieci te przebywają jednocześnie, zarówno we wskazanych powyżej placówkach jak i macierzystych dla nich placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które są ich obecnym domem).</p>	<p>Brak dodatku za warunki trudne i uciążliwe. Powinien być przyznany w oparciu między innymi o argumenty wymienione przy czasie pracy, a ponadto o poniższe przykłady w analizie porównawczej.</p>
---	--	---

Dlaczego pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych powinni również otrzymywać dodatek za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach?

Analiza porównawcza na przykładzie.

<p>PRZYKŁAD 1</p>	<p>Jan Kowalski jest wychowankiem placówki opiekuńczo-wychowawczej we Wrocławiu. Jest osobą zdemoralizowaną, nie realizującą obowiązku szkolnego, obraca się on w złym towarzystwie oraz nie stroni od używek.</p> <p>Ze względu na problemy wychowawcze i opuszczanie godzin w szkole masowej, na wniosek placówki opiekuńczo-wychowawczej, sąd oraz specjalna komisja po przeprowadzeniu badań podczas rozprawy kieruje chłopca do właściwej placówki resocjalizacyjnej, tj. do młodzieżowego ośrodka</p>	<p>Ten sam Jan Kowalski, sprawiający te same problemy w placówce resocjalizacyjnej-MOW, w dni wolne od nauki szkolnej tj. niektóre weekendy, wszystkie święta, ferie oraz wakacje, wraca do placówki opiekuńczo-wychowawczej (jako swojego domu), której nadal w świetle prawa jest podopiecznym i pracownicy pracujący z nim na co dzień nie otrzymują żadnego dodatku za warunki trudne i uciążliwe.</p>
--------------------------	--	--

	<p>wychowawczego, gdzie podopieczny przebywa na co dzień i jest nadal zagrożony demoralizacją, Pracownicy tejże placówki, otrzymują dodatek za warunki trudne i uciążliwe za pracę z takimi dziećmi.</p>	
<p>PRZYKŁAD 2</p>	<p>Podopieczna X jest niepełnosprawna intelektualnie w st. lekkim z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Na co dzień podopieczna X sprawia problemy wychowawcze, często jest agresywna w stosunku do innych lub samej siebie. X każdego dnia zażywa leki psychotropowe i jest pod stałą opieką lekarza psychiatry. Potrzeba kształcenia specjalnego oraz ograniczone zdolności poznawcze wychowanki wykluczają ją z edukacji w szkole masowej, dlatego dziewczyna ta przebywa od poniedziałku do piątku w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, którego pracownicy otrzymują za pracę z nią i podobnymi dziećmi dodatek za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych.</p>	<p>Ta sama podopieczna X w dni wolne od nauki szkolnej, czyli weekendy, święta, ferie, oraz wakacje wraca do swojej placówki opiekuńczo-wychowawczej, gdzie funkcjonuje tak samo jak w SOSW, jednak wychowawcy nie otrzymują dodatku za warunki trudne i uciążliwe</p>
<p>PRZYKŁAD 3</p>	<p>Dziecko Y potrzebuje oddziaływań socjoterapeutycznych na co dzień. Wynika to z potrzeby kształcenia specjalnego, braku umiejętności przystosowania do życia w społeczeństwie. Jest ono jednostką aspołeczną, ale jeszcze nie na tyle zdemoralizowaną, żeby trafić do placówki <i>stricte</i> resocjalizacyjnej. Dlatego na co dzień przebywa w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, gdzie ma szkołę na miejscu oraz podlega oddziaływaniom grupowym..</p>	<p>To samo dziecko Y, w dni wolne od nauki szkolnej, wraca do swojej macierzystej placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest <i>de facto</i> obecnie jego domem. Jeśli jest chory, też wraca do domu. Opiekę zapewniają pracownicy placówki opiekuńczo-wychowawczej, ale nie otrzymują dodatków za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych</p>

	Wychowawcy pracujący z nim otrzymują dodatek za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych.	
--	--	--

Dodatkowe czynności w pracy, które musi wykonywać kadra w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

- 1) W placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nie ma szkół na miejscu; dzieci uczęszczają na co dzień do szkół masowych, z którymi kadra pedagogiczna ma obowiązek się kontaktować i współpracować, w zastępstwie za rodziców.
- 2) Dzieci, które nie ukończyły lat 13, są przyprawdane i odprowadzane ze szkół przez pracowników POW.
- 3) Grupy są koedukacyjne, a wiek dzieci jest mocno zróżnicowany ze względu na system „rodzinkowy” (polegający na nierozdzielaniu rodzeństwa). Zatem w jednej grupie wychowawczej może przebywać dziecko mające lat 3 wraz z 10-latkami, 15 latkami oraz podopiecznymi pełnoletnimi. Jest to znaczne utrudnienie w funkcjonowaniu grupy i pracy z nią.
- 4) Kadra pedagogiczna obowiązana jest utrzymywać kontakt z innymi placówkami, w których dzieci przebywają na co dzień oraz szkołami. Ponadto odpowiedzialna jest ona za doposażanie dzieci.
- 5) Kadra pedagogiczna transportuje dzieci z innych ośrodków na terenie całego kraju, zapewniając im należyłą opiekę i bezpieczeństwo.
- 6) Kadra pedagogiczna spotyka się na co dzień z wszystkimi przypadkami podopiecznych. Nie ma w tym zakresie zróżnicowania. Na co dzień kadra pracuje z podopiecznymi : niedostosowanymi społecznie, zdemoralizowanymi, z dziećmi z potrzebami kształcenia specjalnego, z różnymi chorobami i dysfunkcjami, takimi jak: cukrzyca, epilepsja, niedosłuch, problemy ruchowe, zaburzenia psychiczne, epilepsja, agresja, autoagresja, socjopatia, afektywne zaburzenia dwubiegunowe, schizofrenia, autyzm, zespół Aspergera, ADHD, zespół FAS-poalkoholowe uszkodzenia płodu i wiele innych. Zdarzały się również grupy młodocianych matek z dziećmi oraz niemowlętami. Obecnie, ze względu na sytuację w Ukrainie, pod opieką tego rodzaju placówek znajdują się również grupy typowo ukraińskie .

Jak widać powyżej, realizując jednocześnie wszystkie zadania placówek oświatowych MOW, MOS oraz SOSW, kadra pedagogiczna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie otrzymuje dodatku za warunki trudne i uciążliwe, dodatkowo pracując z wszystkimi przypadkami jednocześnie: nie całodobowo, w dni robocze i święta, przez 40 godzin tygodniowo.

Kadra pedagogiczna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych musi być odpowiednio wykwalifikowana i cały czas się samodoskonalić. Pracownicy ci pracują 40 godzin tygodniowo, sprawując nad podopiecznymi opiekę w dzień, w nocy oraz wszelkiego rodzaju święta. Ta grupa pracowników jest nadzwyczaj narażona na wypalenie zawodowe oraz inne choroby zawodowe, dlatego z roku na rok pojawia się coraz więcej wakatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Odpowiedzialność oraz działania zawodowe i zaangażowanie pracowników są niewspółmierne do ich wynagrodzenia.

Tak naprawdę ta grupa zawodowa nie podlega właściwie nikomu. Rząd odsyła ją do samorządów, a samorzady, zostają pozostawione same sobie, nie otrzymując od rządu środków, żeby zmienić

sytuację tych pracowników na lepszą i zapewnić im godziwą płacę. Przecież wychowanie młodych pokoleń jest tak ważne.

Apelujemy zatem w trosce o lepszą przyszłość polskich dzieci oraz całego społeczeństwa o objęcie tej grupy zawodowej oddzielnym rozporządzeniem i wprowadzenie dodatku za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach dla tej grupy zawodowej. W skali kraju jest to przypuszczalnie około 13 tysięcy pracowników.

- Praca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wymaga od pracowników wysokiego poziomu zaangażowania, empatii i umiejętności radzenia sobie ze stresem, ponieważ mają oni do czynienia z dziećmi i młodzieżą znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, często z problemami emocjonalnymi, behawioralnymi lub zdrowotnymi.
- Pracownicy tych placówek narażeni są na ryzyko zarażenia się chorobami zakaźnymi, ponieważ mają kontakt z wieloma osobami, w tym z osobami pochodzącymi z innych krajów lub regionów, które mogą być nosicielami różnych patogenów.
- Pracownicy tych placówek muszą często pracować w niesprzyjających warunkach, takich jak brak odpowiedniego wyposażenia, ograniczona przestrzeń, hałas, brak prywatności czy niski standard higieny.
- Pracownicy tych placówek są niewystarczająco doceniani i wynagradzani za swoją pracę, co wpływa negatywnie na ich motywację, satysfakcję i poczucie własnej wartości. Dodatek za pracę w trudnych i uciążliwych warunkach stanowiłby formę uznania i wsparcia dla tych pracowników, a także zachętę do podnoszenia kwalifikacji i doskonalenia zawodowego.

Wyrażam zgodę na publikację danych osobowych – imię i nazwisko albo nazwę podmiotu wnoszącego (dane zostaną udostępnione na stronie internetowej MRPiPS).

Podpis wnoszącego petycję

Wojciech Boruta